

Всяко нещо, което се отнася било до Спомоществованията и Управлението на ВЖКБ, било до Редакцията, ще се препраща до притежателът на вестникът в Галата — Паддъд-Хант, № 21. Спомоществованията започнуват от началото на всякий месец.

Горният дописка съкращава и тукашният гръцкѣй вѣстникъ *Фракс*. Но, водѣтъ отъ извѣстиятъ му чувства къмъ една сѣверна Сила, той иска пѣкъкъ да подмѣтне чи послѣднитѣ взаимни учтивости между Ексархѣята и помянатата высокопочитаема Англичанка билъ ужъ, отъ страна на българската Ексархѣя, знакъ « на единъ видъ недовѣрчивостъ къмъ извѣстиятъ и до сега покровители. » Гръцкѣй листъ прилага послѣ за поу-

Освѣрн погледътъ си къмъ Англия и да чакаятъ възрожденіето си (!) отъ г-жа Странфордъ и отъ сѣката на присно-памятнѣтъ българолоубивъ и сѣпругъ, то какво трѣба да мислятъ оии отъ на- шитѣ сѣнародници, които ся уповаватъ на Сѣверъ, мисля чѣ трѣба да лас- каемъ Сѣверъ като всемогущъ и като единствената Сила, чрезъ която малкитѣ народы бы могли днесъ да спо- лучатъ на Востокъ маки нѣкои или го- лѣмы цѣли.»

Не знаемъ колко може да е повлиялъ този свѣтъ върху сѣнародницѣтъ на чуднѣтъ патриоты-редакторы на един- ственный почти днесъ грѣцкій листъ, който не е забравилъ еще свѣршенно крѣпостноснѣтъ си походъ противъ при- зракътъ на панславизмъ. Отъ наша страна ще забѣлжимъ просто чѣ както сжжденията така и свѣтътъ на този листъ не сж освѣтъ една сѣрдия. Раз- умявася чѣ тази нѣ блѣжка става свѣ- сѣтъ независимъ отъ оцѣненіята, които можѣхъ, при други времена, да пред- ставимъ по размѣненнѣтъ посѣненія, чувства и разговори между високоува- жаемата господа Странфордъ и ексар- хийската депутация, — така поне, както ни науча за това иностраннытъ и нѣ- кои отъ мѣстнѣтъ вѣстники.

Утѣшително е, въ всякій случай увѣ- реніето на дописникътъ на *Дейм. Нюс* чѣ на Българетѣ щѣло да ся даде прав- да. Не знаемъ точно какво разумява сѣ това израженіе англичанинътъ дописникътъ, но въ многострадательныйтъ българскій народъ има такава жажда отъ правда, щото и простото увѣреніе чѣ той ще може да я намѣри пада въ средината му като роса утѣшителя.

АНГЛИЙСКАТА ПОЛИТИКА НА ВЪСТОКЪ СПОРЕДЪ ЕДИНЪ ВІЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

Віенскійтъ вѣстникъ *Найе Фрайе Прессе* обнародва една дописка отъ Цариградъ, въ която ся говори надѣло за представленіето предъ Негово Величе- ство Султанътъ на английскійтъ послан- никъ сирѣ Еліота, представленіе, за което извѣстнѣхъ еще сѣ время въ листѣтъ си. Не знаемъ до колко могатъ да сж основни свѣдѣніята на дописни- кътъ на помянхитѣ листъ. Извличамъ обаче отъ тази дописка нѣкои отломъцы за любопытство.

«Г-нъ Еліота, казва ся въ тази до- писка, не крѣе никакъ симпатиче- скійтъ приѣмъ, който е намѣрилъ при Су- лтанътъ, и на всякадѣ увѣрява, чѣ Су- лтанътъ е въодушевенъ отъ най добритѣ намѣренія относително до осжествле- ніето на провъзгласеннѣтъ послѣдне ре- формѣ, които, подъ надзорътъ на осо- бенна коммисія, трѣба да ся изпълнятъ сѣ вснхката точностъ. Султанътъ увѣ- рилъ при това г-на Еліота чѣ тѣзи ре- формѣ въ приспособленіето си ще ся усовершенствуватъ и допълняватъ. Но тука ся вѣрва чѣ сирѣ Еліотъ нарочно не открыва какавъ е былъ главныйтъ предметъ на разговорътъ му съ Су- лтанътъ. При всичко това, сѣ благодарѣ- ніе вснхки тука бы чули каквы свѣты посланикътъ е подложилъ на Султанъ- тъ и какъвъ языкъ е държалъ за поли- тическата линія, която трѣба Турція да слѣдова въ днешнѣтъ обстоятелства. О- нова, което причинява главоболіе на по- сланикътъ на тритѣ сѣверны Силы, можахъ даже да приложя и страховѣ, то сж идентъ и израженіята, които сж ся размѣнили между Султанътъ и англий- скійтъ посланикъ.

Отъ нѣско-французската война, Фран- ція води тука линія политическа сѣрдия; французскійтъ посланикъ г-нъ Бурго- анъ внимава просто да е учтивъ, а въ вснхкитѣ обстоятелства единственнѣтъ му отговоръ къмъ Турцѣтъ всякога е: «Облегнете ся на пріятелѣтъ си.» Дру- гочѣ сж обаче работѣтъ сѣ английска- та политика тука. Ако и предпоазливъ, английскійтъ кабинетъ слѣдва сѣ бди- телно и завистливо око теченіето на събитіята, които ся развиватъ тука и, когато по видимому премѣстова цен- трътъ на тяжестьта на вѣсточната си политика въ Нилскитѣ брѣгове, сѣ ед- наково обаче всякога вниманіе пазѣ сж- ществующійтъ редъ въ турската имперія. Англия желеа преобразования въ Турція, но въ сжщото время тѣ разу- мява тѣ преобразования да проистѣ- чатъ отъ свободното първоначаліе на

Високата Порта, независима отъ всяко чуждо натисканіе. Споредъ английската политика трѣба вснхко (?) да ся отстѣ- пѣ за подобреніето на сждината на христіанскитѣ подданы, но отстѣпкитѣ не трѣба да стигнатъ до тамъ, гдѣто почнува да ся гадалька стремленіето къмъ политическа независимостъ, и да не ся търпи щото чуждо вліаніе да дик- тува на Портата закони. Султанътъ трѣ- ба въ вснхкитѣ си преобразователны мѣрки да дѣйствува свободно и да е

Повторително казвамы чѣ 9-й Декем- вріи ще е день рѣшителенъ за разви- тіето на въпросътъ, които чакатъ рѣ- шеніето си въ юго-западната страна на Европа, при всичко чѣ този день мина нѣкакъкъ незабѣлжителенъ.»

Горната дописка отъ Петербургъ носи дата 11 Дек. (н.) и говори за нѣкои събитія дипломатически, извършени на 9-й. Нека си припомнимъ сега чѣ Фир- манътъ за реформытъ ся обнародва на 12 сжщого. Правителството умѣ така да предотврати всяко натисканіе, несж- бразно сѣ достолѣніето му.

Пренія между Австрійската пе- чатъ и Прусска.

Бывшійтъ Австрійскій министръ, Г-нъ Шмерлингъ, извѣстенъ на европейската

днѣ, чрезъ едно негово слово, поводъ на незадоволителнѣтъ израженія отъ страна на прусскіи нѣкѣ вѣстници, на които побѣр- заха да възражатъ не по малко животно нѣкои австрійскіи вѣстници.

Предлагамъ тука на читателѣтъ си слѣ- дующата по този въпросъ статіица отъ *Кьльнѣ Цейтунгъ*.

«Когато въ Германия, казва този сѣро- зенъ листъ, крайтъ на годината ся означа- ва сѣ чувствително уталожваніе по на- рѣдментарскитѣ сѣразнѣканія и по борбата, която е предприело пруското правителство противъ духовенството, въ Европа не о- ставя вече висѣщъ въпросъ освѣтъ въпро- сѣтъ на Херцеговина, гдѣто борбата ся слѣдова постоянно.

Този Херцеговинскій въпросъ, привен- чата си слаба важность, трѣба да ся рѣ- шѣ частъ по скоро, защото той е искра, която може въ една минута да прошеве- де голѣмъ пожаръ.

Съединеніето на тримата императоры е безъ съмнѣніе сѣрозно поржнителство за миръ, но съхраненіето на този миръ е подложенъ на това споразумѣніе, и като ся изражаемы сѣ този начинъ нѣкъ обръ- щамы погледътъ си къмъ Австрія, при- венчико чѣ отношеніята нѣ съ тази сила сж были твърдѣ удовлетворителны въ тѣя по- слѣднѣ години.

За това споразумѣніе обаче нѣкой не може да ся поржчи, ако министерство- то Авдранъ сѣя отегли отъ властъта; а ако *сѣредоточнѣтъ* стремленія сполуч- ваха да преодолѣятъ въ австрійската им- перія, това бы было единъ отъ най до- шитѣ предзнаменія.

Нѣкъ повторително забѣлжихмы сж- ществованіето на нѣкои опасны стремле- нія въ австрійскійтъ дворъ, аристокрація и войска; тѣя стремленія ся явихъ послѣ- днѣ въ *Провинциалъ Корреспонденцъ* — прус- скій вѣстникъ, който бѣшеся отозвалъ противъ Шмерлинга, — и нѣкъ неможемъ да разберемъ какъ много нѣмскіи вѣстници не видѣха въ статіята на този вѣстникъ освѣтъ израженіето на идентъ на нѣкои чиновники отъ инсанліето на печатъта. Мислимъ, напротивъ, чѣ министрътъ на иностраннытъ дѣла, (сѣ други думы князь Бизмаркъ) не е никакъ чуждъ на тази статія и вснхко клонѣ да потвърди това нѣщо.»

Кьльнѣ Цейтунгъ говори така, защото помянутыйтъ листъ минувѣ да изражава често мислѣтъ на князя Бизмаркъ. Това като е тѣй, разумявася чѣ въ днешнѣтъ обогатѣлства статіи, написаны враждебно противъ Австрія въ вѣстници нѣкакъкъ полуофициалны, не служатъ за утвър- жденіе на сѣюзътъ, който свързва Австрія съ Германия. Видѣся обаче чѣ венчико то- ва е мимоходно и не е никакъ отъ есте- ство да произведе по голѣмы послѣдствія отъ оны, които дадоха само поводъ на нѣкои раздражителны статіи.

Впрочемъ за ди видятъ читателѣтъ ни по добръ какво впечатлѣніе сж про- извели въ Пруссія опытаніята на быв- шійтъ австрійскій министръ да земне пакъ дѣятелна роль въ политиката на Австрія, нѣкъ съкращавамы както слѣдова статіята на *Провинциалъ Корреспонденцъ*, статіята, която има за заглавіе: «Единъ противникъ на Пруссія».

Прускійтъ полуофициаленъ листъ при- помнова най-напредъ чѣ политиката на Шмерлинга състоля, въ вснхкото вре- мя, въ което былъ министръ, даже и преди еще, отъ една страна, да уста- новѣ въ Австрія една конституціонна система, която да сѣредоточава вснх- китѣ части отъ австрійската монархія въ Віена, а отъ друга, да направи тази така устроена Австрія водителка на една германска конфедерация подъ нейното предводительство.

Провинциалъ Корреспонденцъ исчисля- ва послѣ промѣненіята, които сж ся из- вършили отъ десять години насамъ, и които вснхки сж противны на идентъ на Шмерлинга; австрійското политическо сѣредоточіе ся замѣсти отъ дуализмътъ австро-унгарскій; Пруссія стана окон- чательно предводителка на германската конфедерация, отъ която Австрія е ис- ключена, но сѣ която тя има пріятелски сношенія.

«Старыйтъ министръ, прилага орга- нѣтъ на князя Бизмарка, каза послѣдне чѣ трѣба человекъ да ся борѣ, ако иска да осжществѣ велика една идея. Новытъ политически установленія на Германия не отговарятъ наистина на идеалътъ на Шмерлинга; за това той видѣся готви да ся опыта да турѣ въ дѣйствіе про- грамата си. Въ Германия нѣкой не може да гледа сѣ равнодушіе такнѣ стремле- нія въ Австрія, които не могатъ да бж- датъ освѣтъ враждебны на съхраненіето на днешнѣто пріятельство между двѣ имперіи, и на които цѣльта е да ослаб- натъ искренно пріятелскитѣ расположе- нія на австро-унгарското правителство спрямо Германия. Сѣюзътъ на тритѣ сѣ- верны имперіи предполага чувства иск- ренны отъ страна на всякій единъ къмъ двамата други. Германия е убѣдена чѣ днешнѣто правителство въ Австрія е въодушевлено отъ тази искренность, и тѣя е вѣрвѣна чѣ противоположнѣтъ стрѣм-

пріятельството на тритѣ сѣверны Силы.»

россія.

По просвѣщеніето.

Извѣстно е чѣ отъ нѣколко години насамъ въ Россія ся разискува въпро- сѣтъ за классическото называемо обу- ченіе и за реализмътъ. Какыто горещи послѣдователи и да имѣ послѣднѣтъ, една голѣма часть обаче бѣше за клас- сическото обучение, което намѣри под- дѣрка и въ самото правителство. Ка- кѣто и да е, ето щѣ прочитамы въ единъ отъ послѣднѣтъ броеве на *Московскіи- тѣ Вѣдомости*.

«Живостнѣтъ симпатіи, които сѣрѣ- щатъ въ нашето общество реформытъ на правителството нѣ въ крѣгътъ на о- бученіето и които ся извивахъ тѣй блѣ- скаво по поводъ на послѣднѣто надзи- рателно обихожданіе на министрътъ на общественното просвѣщеніе въ училищ- ното окрѣжіе на градъ Одесса, трѣба да ся зематъ като едно приключеніе твърдѣ важно, а не сѣмы само нѣкъ, които сждимъ тѣй.»

За увѣреніе на това щѣ казватъ, *Мо- сковскіи Вѣдомости* обнародватъ ед- на статія, извлечена отъ берлинската *Національ Цейтунгъ* и имуща предметъ помянхитѣ обихожданіе на контъ Тол- стѣя, министрътъ на просвѣщеніето. «Сѣ радость, казва нѣмскійтъ листъ, блѣ- жимъ горещійтъ приѣмъ, направенъ на русскійтъ министръ на просвѣщеніето въ южна Россія. Той останалъ твърдѣ задоволенъ отъ доброго направленіе, което е зело въ Россія обученіето. Отъ наша страна желеамъ цѣленъ успѣхъ на стараніята на русскійтъ министръ да въведе въ Россія классическото обуче- ніе.» Другъ единъ нѣмскій вѣстникъ, — *Ригаше Цейтунгъ* пише по сжщійтъ предметъ слѣдующето:

«Въведеніето на классическитѣ язы- ки, еллинскій и латинскій, въ русскіиъ ги- мназій, посрѣща, както е извѣстно, сил- на оппозиція въ една голѣма часть отъ рус- ского общество. Коренѣ ся классичес- ката система чѣ е преостарѣла и сѣ- вършенно противонародна и мнзина у- твърждаваха чѣ тя никога нѣма да хване коренъ въ Россія. Когато въпросътъ ся рѣши и шумътъ на борбата престана, противннцѣтъ на классическото обуче- ніе не ся състоха за побѣдены и бор- бата ся продѣлжи пакъ подъ другъ видъ. Ако нѣкой бы поискалъ да сжди отъ вѣстницѣтъ за общественното мнѣніе по този въпросъ, той щѣше да помы- сли чѣ русското общество е враждебно еще на исполненіето вече преобразо- ваніе.

При тѣя условія, пріятно е днесъ да ся забѣлжи чѣ русското общество е было по напредъ отъ органытъ си. Ка- дѣто и да ходи русскійтъ министръ на просвѣщеніето, на всякадѣ посрѣща въсхитителны приѣмы като защитникъ на классическото обучение; на всякадѣ пріе, отъ лица вѣщи и достойны, увѣ- реніето, чѣ само классическата система може да даде здрава основа на универ- ситетскитѣ науки, на всякадѣ видѣ той да ся оцѣняватъ благодареніята на класи- ческото обучение. Отъ вснхко това из- лиза, чѣ изученіето на древнѣтъ язы- къ въ гимназійтъ ще стане онова, което трѣбаше да е отъ много время: непо- клатимата основа на обученіето въ уни- верситеты.»

Новое Времѣ дава слѣдующитѣ свѣ- дѣнія върху научното и писменно по- прище на покойныйтъ Погодина, за смъртъта на когото споменѣхмы нѣщо въ минѣлнѣтъ брой:

«Знаменитыйтъ историкъ, казва *Но- вое Времѣ*, бѣше ся родилъ въ Москва на 11 Январій 1800. Той почна да си- сва въ лѣто 1821. Той бѣше историкъ, публицистъ, археологъ и ревностенъ сѣ- биратель на русскіи древности, особенно на отпосищнѣтъ ся до рѣкописытъ. Като историкъ, той заслужи на науката сѣ разясненіето на удѣлнѣтъ наричанъ пе- ріодъ, най тѣмнѣтъ отъ вснхкитѣ други части на русската исторія, и сѣ обна- родваніето на сжлощныи исторически документи отъ разны эпохи. Като ди- ректоръ на ежемѣсячнѣтъ вѣстникъ *Мо- сковскій вѣстникъ*, той оставя эпоха въ исто- ріята на періодическата русска печатъ.

Една отъ най голѣмѣтъ заслуги, ко- то е направилъ покойныйтъ на Россія, сѣстои въ първоначалнѣто му да свър- же постоянны умственны сношенія ме- жду русскитѣ учены и ученѣтъ Славяне отъ Западъ и отъ Востокъ.

Погодинъ зе участіе въ множество періодически сборники, а обнародва и самъ разны такнѣ въ разны эпохи. Той патува на много мѣста, между тѣмъ и въ Данемаркія сѣ цѣлъ да сѣбере мате- ріалъ за норманскійтъ періодъ отъ рус- ската исторія.

китѣ князѣ Павелъ и Сѣргій Асенъ, ко- гато прѣшли на централныйтъ конгрѣсъ дружествово *Красный Крестъ*, въ нѣ Херцеговинскитѣ бѣженцы въ Чернѣ една сумма 3,750 франка, които сѣ Тѣхны Высочества за сжщата цѣль.

РЕФОРМЫТЪ И АВСТРІЙСКІИ КОНТРЪ-ПРОЕКТЪ.

Извѣстнѣтъ английскій вѣстникъ *Дейм. Нюс* ся изражава между другѣтъ тѣй:

Сжщеременно сѣ извѣстѣно, чѣ стапка къмъ реформы на Турція, нѣмаме извѣстѣ, чѣ проектътъ за умнѣ- ніето на отоманскитѣ области съчленѣ Австрія и одобренъ отъ Россія и отъ Англія, ся е съобщилъ на западнѣтъ на Италія. Казватъ, чѣ този проектъ за условіята на Босна и на Херцего- вѣне за общитѣ работы на Турція. Не- можно е да ся възлѣжи нѣкой безъ попытка: (ако предположимъ чѣ това нѣ е точно) *щѣ одобро?* Даруваната даръ избухна възстаніето тѣй и другата нѣ имперіята, и тази хартія дава много отъ коакото възстаніицѣтъ искаха. А по- ложеніята на тази хартія ся исполне- може да има нужда за никакъкъ другъ ектъ. До това время, до когато Портата исплани обязательството за да гѣ турѣ- ствѣ, было бы, да кажемъ поне, пре- менно, отъ страна на сека чужда са- да иска да увѣри, чѣ хартіята нѣ е мрътва буква, и да ся вытѣша за да- га за вѣвѣданіето на преобразования- ки. Работата е чѣ вснхкитѣ тѣя работѣ между Австрія, Россія и Германия нѣ мы или умпротвореніе на оттоманскіи сти е станало, въ единъ смыслѣ, а нѣ по причина на върѣжѣтъ на събитія, което е было може бы необходимо на- делено, ако Турція не бѣше вѣвѣ- чинаніето въ тая работа, е сега станѣ сѣмъ протннко, защото проектътъ на- скійтъ кабинетъ ся предвари, и той твърдѣ кѣсно.

Въ сѣкій случай нѣмѣтъ нужда отъ сега, и секо опытаніе да го турѣтъ ствѣ, не бы могло да ся нѣстѣкува- по начинъ, който не ще бѣде съобразъ- чувството, което единъ народъ трѣба да спрямо другій.

Неотдавнашнѣтъ бѣлѣжки на нашнѣтъ вѣстникъ на иностраннытъ дѣла ся при- сѣ единъ особенъ начинъ на работѣтъ, то ся касаятъ до оттоманскитѣ оны. Като говори за сжщійтъ «проектъ», той ка- «Мнѣнотіята да ся грѣжи нѣкой за нѣ- шнѣтъ работы на едно чуждо вѣсто, сѣкой случай, грѣмѣна. Ако даватъ сѣ из- ражены по единъ начинъ — нѣмаме, че излѣзе отъ това. Ако влизатъ въ по- бностнѣтъ, ще да ся случи че между полнѣ- дузина съвѣтницѣтъ, че да има разво- кога даже бы были сѣгласны, едѣмъ нѣ- тетъ отъ отличны чужденцы, не е нѣкъ собното сѣбраніе за да рѣководѣтъ нѣто на една дѣржава.» Лордъ Дерби нѣлѣжѣ освѣтъ това, чѣ като има да ся сѣ стары вѣронопѣвѣны и племенны нѣ- гласія, едно «силно и безпрістрастно те- лество» е необходимо, и — той при- чѣ едно правителство, «което трѣба нѣ- янно да ся опира на золотѣ и на нѣтъ на иностранныцѣтъ, не може да нѣ- сильно правителство,» и чѣ то нѣжно нѣ- бѣде правителство безпрістрастно. Дерби пыта при това: «какъ могатъ нѣ- потребатъ сѣ полза иностранного нѣ- безъ да ся направи ущербъ на отгово- та на туземното правителство? Какъ нѣ- гатъ да накарать бунтовницѣтъ нѣ- иностранна дѣржава да ся покорѣтъ нѣ- ся сжздаде въ тѣхъ увѣреніето, чѣ нѣ- вѣятъ подъ едно иностранно правител- Ето съображенія които (ако е истина) нѣ- ся казва, чѣ тритѣ велики Силы сж отъ- ди кога и какъ тѣ трѣба да ся вѣтъ между Портата и нейныйтъ подамы, нѣ- искать най сѣрозно вниманіе, ако нѣ- ще да подложатъ, както ся казва, предѣ- лія на западнѣтъ Силы и на Италія. Но- какъто лордъ Дерби го казѣ, Россія нѣ- сж свѣршенно искренны въ желаніе нѣ- спрѣтъ распространеніето на херцего- то движеніе, тѣ могатъ лесно да нѣ- чѣ такнѣ сж дѣйствително тѣмнѣтъ ренія. Тѣ могатъ да заповѣдатъ на- вннцѣтъ, и това по начинъ да ги по- чѣ възстаніето трѣба незабавно да нѣ- за да дадѣтъ на оттоманското правит- случай да исплани общианнѣтъ рѣше- нѣтъ, и чѣ тѣ по нѣтъ нѣтъ нѣ- могатъ да нѣмъ кажатъ, чѣ тѣ по нѣ- право да ся противатъ на Портата, ко- когато нѣ не ще устои на общианнѣтъ нѣ- Сѣвернѣтъ Силы могатъ, като призна- нѣтъ на дѣлата, да ся споразумѣтъ нѣ- изоставатъ переговоры и проекты, нѣ- нѣ- пасояватъ на тѣхъ, бы станали по- ко- колько бесполезны.

ДИПЛОМАТИЧЕСКИ ОТКРЫТІЯ.

Извѣстнѣтъ французскій публ- Емилъ де Живарденъ, за когото нѣ- случай да говоримъ и другъ пѣтъ нѣ- листѣтъ си, ималъ намѣреніе да нѣ- тѣя дни една книга, пѣлна сѣ при- по политически нѣкой въпросъ. Отъ- то книга, преди еще да ся обнарод- *Либерте*, парижскійтъ листъ, въ нѣ- ціята на който казаннѣтъ публ- е зиналъ участіе, обнародва послѣ-

